

LIETUVOS KELEIVIŲ VEŽIMO ASOCIACIJA

Įmonės kodas: 304962891
Buveinės adresas: Sodų g. 22, Vilnius

2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2023 m. balandžio 12 d.

I. BENDROJI INFORMACIJA

Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – Asociacija) yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio teisinė forma – asociacija, įsteigta 2018 m. lapkričio 27 d.

Asociacija ir įstatai įregistruoti Juridinių asmenų registre 2018 m. gruodžio 3 d., asociacijos kodas - 304962891, buveinės adresas - Sodų g. 22, Vilnius.

Įstatai buvo keisti Asociacijos:

2021 m. balandžio 29 d. visuotiniame narių susirinkime, protokolo Nr.6. Pakeitimas įregistruotas Juridinių asmenų registre 2021 m. liepos 9 d. (patikslintas 4.4 punktas);

2022 m. lapkričio 25 d. visuotiniame narių susirinkime, protokolo Nr.11. Pakeitimai įregistruoti Juridinių asmenų registre 2022 m. gruodžio 22 d. (3.1 punktas išdėstyta nauja redakcija, papildyta nauju 5.7 punktu).

Asociacijos steigėjai ir nariai yra 23 juridiniai asmenys:

steigėjai ir nariai yra 1) UAB Elektrėnų autobusų parkas, 2) UAB „Jonavos autobusai“, 3) UAB „Joniškio autobusų parkas“, 4) UAB „Kauno autobusai“, 5), UAB „Kautra“, 6) UAB „Kelmės autobusų parkas“, 7) UAB „Klaipėdos autobusų parkas“, 8) UAB „Likesa ir ko“, 9) UAB „Marijampolės autobusų parkas“. 10) UAB „Mažeikių autobusų parkas“, 11) UAB „Plungės autobusų parkas“, 12) UAB „Raseinių autobusų parkas“, 13) UAB „Skuodo autobusai“, 14) UAB Tolimojo keleivinio transporto kompanija;

nariai yra: 15) UAB „Emtra“, 16) UAB „Naujosios Akmenės autobusų parkas“, 17) UAB „Šilalės autobusų parkas“, 18) AB „Pakruojo autotransportas“, 19) UAB „LTG Link“, 20) UAB Telšių autobusų parkas, 21) UAB Kuršėnų autobusų parkas, 22) UAB „Rokiškio autobusų parkas“ ir 23) UAB „Utenos autobusų parkas“.

2022 m. į asociaciją įstojo vienas narys - UAB „Utenos autobusų parkas“. Asociacijos narių apyvarta yra daugiau kaip 140 mln. Eur, jų įmonėse 2022-04-12¹ dirbo 3 642 darbuotojai.

Asociacijos svarbiausias tikslas – optimaliai derinti keleivių vežėjų interesus, sutelkus dėmesį, pastangas ir iniciatyvas teikti kokybiškas ir keleivių interesus atitinkančias paslaugas, taip pat ugdyti keleivių ir vežėjų sąmoningumą, tarpusavio supratimą bei visapusišką bendradarbiavimą su įvairiomis valstybės ir savivaldos institucijomis.

Asociacija yra nepriklausoma, savanoriška, nepolitinė, ne pelno siekianti visuomeninė keleivių vežimo asociacija, kurios nariais gali būti keleivių vežimo visomis transporto rūšimis veikla užsiimančios juridiniai asmenys, taip pat kiti juridiniai asmenys, susiję su įvairių keleivių vežimo paslaugų teikimu.

Asociacijos organai yra: vienasmenis valdymo organas - Prezidentas ir kolegialus valdymo organas iš 9 narių – Prezidiumas.

¹ Sodra duomenys.

2022 m. lapkričio 25 vykusiame visuotiniame susirinkime naujai 4 metų kadencijai Asociacijos prezidentu išrinktas Gintaras Nakutis, prezidiumo nariais 4 metų kadencijai - Mindaugas Grigelis, Arūnas Indrašius, Rimantas Pabrėža, Vaidas Ramanauskas ir Linas Skardžiukas, o 2 metų kadencijai – Jonas Grybauskas, Gediminas Šečkus ir Antanas Taparauskas. Asociacijos prezidentas yra ir Prezidiumo pirmininkas.

Naujai išrinktas prezidentas ir Prezidiumo nariai įrašyti į VĮ „Registų centas“ duomenų bazę 2022-12-19.

II. 2022 M. FINANSINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Balanso ataskaitoje ilgalaikis turtas 2022-12-31 sudarė 289 €, trumpalaikis turtas – 11 961 €, iš jų atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys – 677 €, per vienerius metus gautinos sumos – 34 €, kitas trumpalaikis turtas – 203 € ir pinigai ir pinigų ekvivalentai – 11 047 €. Turto vertė iš viso – 12 250 €.

Veiklos rezultatų ataskaitoje 2022-12-31 pajamos sudarė – 107 758 €, sąnaudos – 107 758 €, iš jų darbuotojų išlaikymo sąnaudos – 44 569 €, nusidėvėjimo – 289 €, patalpų išlaikymo – 3 937 €, ryšių – 178 €, transporto išlaikymo – 2 760 €, kitos veiklos – 56 025 €. Veiklos rezultatas prieš apmokestinimą – 0 €, Grynasis veiklos rezultatas – 0 €.

Per 2022 metus gauta 107 385 Eur pajamų: narių mokesčiai – 60 950 Eur, gautas išlaidų kompensavimas – 17 905 Eur, gauta parama - 28 530 Eur. Viso patirtų sąnaudų suma – 107 758 Eur, iš jų: darbo užmokesčio sąnaudos – 44 569 Eur; patalpų nuomos sąnaudos – 2 631; komunalinės sąnaudos – 1 306 Eur; ryšio sąnaudos – 178 Eur; interneto sąnaudos – 84 Eur; kuro sąnaudos – 1 515 Eur; automobilio nuomos sąnaudos – 2 760 Eur; kanceliarinių prekių sąnaudos – 27 Eur; neatskaitomo PVM sąnaudos – 2 842 Eur; teisinių paslaugų sąnaudos – 6 384 Eur; buhalterinių paslaugų sąnaudos – 1 580 Eur; programinės įrangos ir IT paslaugų sąnaudos – 433 Eur; nario mokesčio sąnaudos – 2 501 Eur; RC paslaugų sąnaudos – 109 Eur; banko komisinių sąnaudos – 155 Eur; draudimo sąnaudos – 90 Eur; mažaverčio turto sąnaudos – 121 Eur; ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos – 289 Eur; komandiruotės sąnaudos – 2 379 Eur; valiutos keitimo sąnaudos – 89 Eur; kitos bendros ir administracinės sąnaudos – 37 716 Eur.

Detali informacija apie trumpalaikį turtą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas pateikta 2022 metų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

Įplaukų į banko sąskaitą gauta 107 649,47, išmokėta iš sąskaitos - 107 356,26 Eur.

III. ASOCIACIJOS VEIKLA

Visuotiniai narių susirinkimai.

Ataskaitiniais metais įvyko 4 visuotiniai susirinkimai, du iš jų pakartotiniai, neįvykus pirmiesiems dėl kvorumo:

2022-04-29 (pakartotinis 2022-05-11) eilinis susirinkimas Kaune, kur buvo patvirtinta 2021 metų finansinė atskaitomybė ir veiklos ataskaita, patvirtintas 2022 metų biudžetas, patvirtintos paramos valdymo taisyklės, priimtas sprendimas dėl 20 proc. didesnio DU prezidentui ir kitiems LKVA darbuotojams nuo 2022-05-01;

2022-06-13 (pakartotinis 2022-06-17) neeilinis nuotolinis (Zoom) susirinkimas, kur svarstyta ir nepriimtas sprendimas dėl stojimo į Lietuvos verslo konfederaciją;

2022-11-25 neeilinis-rinkiminis susitikimas Raseinių r., Karpynėje, kur buvo:

- pakeisti Įstatai, t.y., patikslintas 3.1. punktas dėl fizinių asmenų narystės ir Įstatai papildyti nauju 5.7. punktu dėl finansinės veiklos kontrolės bei patvirtinti Garbės nario nuostatai,

- patikslintas 2022 m. biudžetas ir patvirtintas 2023 m. biudžetas su 20 proc. didesniu DU fondu dėl išaugusios infliacijos,

- nustatyti nario mokesčio dydžiai 2023 metams,

- išrinktas naujai 4 metų kadencijai Asociacijos prezidentas ir Prezidiumas (plačiau šios ataskaitos I-oje dalyje);

2022-12-22 nuotolinis susirinkimas (susirašinėta ir balsuota el. laiškais), kur priimtas sprendimas 20 proc. didinti prezidento atlyginimą nuo 2023-01-01.

Prezidiumo posėdžiai.

2022 metais įvyko 8 prezidiumo posėdžiai:

2022-02-03 nuotolinis (ZOOM). Į Asociaciją buvo priimtas naujas narys – UAB „Utenos autobusų parkas“, buvo aptarti 2021 m. biudžeto vykdymas ir 2022 m. biudžeto projektas, keleivių vežimo teisinio reguliavimo, funikulierių įtraukimo į viešojo transporto sistemą ir kt. klausimai;

2022-04-20 nuotolinis (ZOOM). Buvo aptarti pasiruošimo visuotiniam susirinkimui ir svarbiausi (pirmieji) Asociacijos darbai 2022 metais;

2022-05-11 Kaune, 2022-06-20 (Zoom) ir 2022-09-19 (Zoom) dėl prezidento komandiruočių apmokėjimų sąlygų atitinkamai į „Busworld Turkey 2022“ parodą 2022-05-25 – 28, „Scania“ renginį Švedijoje 2022-06-28 – 30 ir IAA TRANSPORTATION parodą Hanoveryje 2022-09-20 – 24;

2022-11-17 (Zoom). Buvo svarstomi pasiruošimo neeiliniam rinkiminiam 2022-11-25 visuotiniam susirinkimui klausimai, t. y. įstatų pakeitimai, 2023 m. biudžeto projektas, nario mokesčių dydžiai 2023 metams, prezidento ir prezidiumo narių rinkimų procedūros ir kt.

2022-11-25 Karpynė, Raseinių r. Buvo iškelta G. Nakučio kandidatūra į asociacijos prezidentus.

2022-12-12 (Zoom). M. Grigelis buvo išrinktas Prezidiumo pirmininko pavaduotoju, nustatyti 20 proc. didesni LKVA darbuotojų atlyginimų dydžiai nuo 2023-01-01. Taip pat buvo aptarti 2022-12-22 neeilinio visuotinio susirinkimo organizavimo klausimai, diskutuota dėl LTSA paskelbto tolimojo susisiekimo maršrutų konkurso.

Dalyvavimas Seimo komitetų posėdžiuose, LRV ir ministerijų pasitarimuose

Seimo komitetai. 2022 ir 2023 m. pradžioje Seimo Ekonomikos komitete dėl tolimojo susisiekimo reformos įvyko trys klausymai (2022-02-22, 2022-09-26 ir 2023-01-25) ir du posėdžiai (2022-12-14 ir 2023-03-15), kuriuose buvo pristatyta ir ginama LKVA pozicija dėl tolimojo susisiekimo pertvarkos.

Susisiekimo ministerija.

2022-01-14 susisiekimo ministras susitiko su krovinių ir keleivių vežėjais, kur buvo išsakyta LKVA pozicija dėl tolimojo susisiekimo pertvarkos.

Susisiekimo ministerijoje 2022 m. įvyko 4 darbiniai susitikimai² dėl pertvarkos modelio ir KTK projekto ir dar trys darbiniai susitikimai 2023 m. sausio mėnesį, kur buvo derinamos kompromisinės nuostatos dėl KTK projekto.

LKVA pozicija dėl KTK projekto buvo išsakyta ir LRV Tarpinstituciniame pasitarime (2022-10-04).

2022-09-13 įvyko darbinis susitikimas ministerijoje dėl vairuotojų trūkumo klausimų.

Darbas tikslinėse darbo grupėse ir kituose veiklos formatuose.

Susisiekimo ministerijos Patariamoji taryba (PT).

Asociacija dalyvauja Susisiekimo ministro 2019-11-21 įsakymu Nr. 3-522 sudarytos Patariamąsios tarybos dėl reguliaraus susisiekimo autobusais transporto teisinio reglamentavimo Lietuvoje tobulinimo darbe.

2022 metais įvyko 2 patariamąsios tarybos posėdžiai³. 2022-04-19 posėdyje buvo pristatytas KTK projektas, kuris buvo registruotas ir paskelbtas 2022-04-22, o 2022-06-10 posėdyje Susisiekimo ministerija darbo tvarka pristatė KTK patikslintą versiją. LKVA ir LINAVA išsakė savo esmines pastabas dėl modelio, taip pat dėl konkrečių KTK projekto nuostatų, į kurias pristatytoje versijoje neatsižvelgta.

2023-02-15 įvyko Patariamąsios tarybos posėdis, kuriame vyko diskusijos dėl tolimojo susisiekimo nuo 2023-04-01. Į LKVA, LINAVA ir LSA poziciją nebuvo atsižvelgta (buvo siūloma išduoti laikinus leidimus kol Seime bus priimtos KTK pataisos).

Susisiekimo ministerijos Darbo grupė transporto priemonių pritaikymo neįgaliesiems kriterijams parengti.

Darbo grupė sudaryta susisiekimo ministro 2021-10-25 įsakymu, Nr. 3-500, jai pavesta parengti pasiūlymus dėl teisės aktų, reglamentuojančių viešojo transporto priemonių pritaikymo individualių poreikių

² 2022-02-10, 2022-03-09, 2022-03-21 ir 2022-05-31.

³ 2020 m. įvyko 5, o 2021 m. – 4 Patariamąsios tarybos posėdžiai.

turintiems žmonėms kriterijus. Į šios darbo grupės sudėtį buvo įtrauktas ir LKVA prezidentas, kuris pateikė Asociacijos pasiūlymus dėl kriterijų ir argumentavo tokių pasiūlymų pagrįstumą.

2022-06-22 Susisiekimo ministerija organizavo konferenciją (Vilniaus oro uosto konferencijų centras), kur buvo pristatyti pritaikyti neįgaliesiems įvairių kategorijų autobusai. Konferencijoje susisiekimo ministras viešai pasisakė, kad visas naujai įsigijamas viešasis transportas, tarp jų ir tolimojo susisiekimo autobusai, turi būti pritaikyti keleiviams su neįgalųjų vežimėliais.

Pažymėtina, kad galutinis kriterijų projektas darbo grupei nebuvo pateiktas, o patys kriterijai vienašališkai buvo patvirtinti susisiekimo ministro 2022-09-20 įsakymu⁴.

Stebėsenos komitetas⁵.

2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komitetas, sudarytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 439 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto sudarymo“. Komitetas koordinuoja įvairių ES fondų lėšų panaudojimą, tvirtina projektų atrankos kriterijus. Vyriausybės nutarimu patvirtintoje komisijoje yra ir LKVA atstovas – G.Nakutis, pakaitinis – M.Grigelis. Daugiau informacijos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

2022 metais įvyko 6 komiteto posėdžiai, kuriuose buvo sprendžiami organizaciniai klausimai ir tvirtinami investicinių projektų atrankos kriterijai. Keleivių vežėjams aktualūs investiciniai projektai nebuvo svarstomi.

Bendradarbiavimas su kitomis asociacijomis.

Narystė kitose asociacijose.

Lietuvos keleivių vežimo asociacija nuo 2019 m. yra Lietuvos pramoninkų konfederacijos (LPK) ir Alternatyvių degalų ir infrastruktūros (ADIA) nare.

Asociacijos prezidentas yra LPK prezidiumo narys ir dalyvauja jo posėdžiuose. Taip pat dalyvaujama LPK Transporto ir logistikos komiteto darbe. 2022 metais keleivių vežėjams aktualių klausimų komitete nebuvo.

2022 m. Asociacija bendradarbiavo su LPK (teikė siūlymus) dėl Darbo kodekso pakeitimų projektų (dėl kilnojamo priedo, dėl apmokamos dienos profilaktiniam sveikatos patikrinimui ir pan.), dėl streiko galimybės ekstremalios situacijos metu, trūkstamų profesijų sąrašo, užimtumo, vairuotojų trūkumo, socialiniais klausimais, taip pat Energetikos ministerijos parengtoms paramos priemonėms dėl vandenilio gamybos ir jo panaudojimo transporte klausimų. LPK taip pat aktyviai palaikė LKVA poziciją dėl tolimojo susisiekimo reformos.

Asociacija ir jos nariai aktyviai dalyvauja ADIA organizuojamuose renginiuose, skirtuose populiarinti ir skatinti vartoti alternatyvius ir draugiškus aplinkai degalus, vyksta darbinis pozicijų derinimas dėl įvairių paramos atnaujinant viešąjį transportą priemonių sąlygų (ne tik elektra ir vandeniliu, bet ir biometanu varomų autobusų įsigijimas) ir kitais su klimato kaita susijusiais klausimais.

Bendradarbiavimas su LINAVA ir Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA).

Nepaisant požiūrių skirtumo kai kuriais klausimais tarp LKVA ir LINAVA, keleivių vežėjai abiejose asociacijose susiduria su tomis pačiomis problemomis ir tai sudaro sąlygas bendromis pastangomis siekti geresnių rezultatų, derinti pozicijas ir teikti suderintus pasiūlymus valdžios institucijoms. Toks konstruktyvus bendradarbiavimas pavyko Covid-19 pandemijos metu finansinės paramos, ribojimų viešajame transporte klausimais. Ypač svarbus buvo bendradarbiavimas dėl tolimojo susisiekimo pertvarkos, kuris leido apginti dabartinių vežėjų interesus ir teisėtus lūkesčius tęsti veiklą šioje srityje.

Bendradarbiavimas su Savivaldybių asociacija prasidėjo taip pat pirmais pandemijos metais, padedant LSA suskaičiuoti vietiniame susisiekime vežėjų patiriamus nuostolius, derinant pozicijas dėl ribojimo transporte priemonių, taip pat labai svarbi buvo LSA pozicija tolimojo susisiekimo pertvarkos klausimu.

⁴ Susisiekimo ministro 2022 m. rugsėjo 19 d. įsakymas [Nr. 3-439](#) „Dėl viešojo transporto priemonių pritaikymo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims reikalavimų aprašo patvirtinimo“

⁵ <https://2021.esinvesticijos.lt/2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programa/2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programos-stebesenos-komitetas>

Pažymėtina, kad tolimo susisiekimo pertvarkos klausimu pasiektas rezultatas yra visų asociacijų – LKVA, LINAVA ir LSA, šiek tiek mažiau ir LPK – bendradarbiavimo rezultatas.

Susirinkimai, susitikimai, renginiai ir kelionės.

Susitikimai ir pasitarimai.

2022 metais buvo organizuota daugiau kaip 45 gyvų ar nuotolinių pasitarimų (darbinių ir oficialių) ar susitikimų. Daugiausia - 23 - dėl tolimojo susisiekimo teisinio reglamentavimo (tarp jų 6 su LINAVA), 4 dėl transporto pritaikymo neįgaliesiems, 6 dėl paramos Ukrainai klausimų ir kitais svarbiais klausimais.

Daugiau informacijos apie organizuotus renginius yra LKVA interneto svetainėje.

Apsilankymai gamyklose.

2022-06-21 buvo organizuotas apsilankymas UAB „Forveda“, kurioje gaminami nedidelės talpos autobusai. Įmonė puoselėja planus pradėti gaminti M2 ir M3 klasės iki 22 vietų miesto ir priemiestinio tipo elektrinius autobusus.

Kelionės.

Asociacija prisidėjo prie kelionės organizavimo į autobusų parodą „Busworld Turkey 2023“ 2022 m. gegužės 25-28 d. ir organizavo kelionę į IAA TRANSPORTATION parodą Hanoveryje 2022 m. rugsėjo 20-24 d.

Viešieji ryšiai.

2022 metais Asociacija paskelbė ir įvairioms žiniasklaidos priemonėms išplatino 12 pranešimų⁶ spaudai aktualiais keleivių vežėjams klausimais, tokiais kaip žaliojo kurso kryptys viešajame transporte (3 pranešimai), Lietuvos keleivių vežėjai ir karo Ukrainoje problematika (4 pranešimai), vairuotojų trūkumas viešajame transporte (2 pranešimai), tolimojo susisiekimo reforma, transporto lengvatos moksleiviams, siuntos autobusais ir kt.

Didesnio dėmesio susilaukė pranešimai – „[Persėdę iš nuosavų automobilių į viešąjį transportą, sutaupyti milijonus](#)“, „[Tikslas – tik ekologiškas viešasis transportas, ar Lietuva pasirengusi jį įgyvendinti?](#)“ ir „[Autobusų ir troleibusų vairuotojų trūkumas: kaip problemą spręsti siūlo vežėjai?](#)“. Šiomis temomis buvo padaryta po keletą TV reportažų, jais pasidalinta didesniuose portaluose, tokiuose kaip lrytas.lt, tv3 ir kt.

2022 metais LKVA tinklalapyje buvo paskelbta informacija (parašytas 31 straipsnis) apie Asociacijos pasitarimus, susirinkimus, susitikimus ir kt. renginius⁷, kuriuose dalyvavo asociacijos nariai, taip pat buvo skelbiama informacija apie teisės aktų projektus, Vyriausybės, Susisiekimo ministerijos ir kitų institucijų keleivių vežėjams svarbius sprendimus, nuolat atnaujinama informacija LKVA interneto svetainėje, palaikomas LKVA facebook profilis, vežėjams kasdien siunčiamos aktualių straipsnių viešojo transporto tematika apžvalgos ir kt.

Korespondencija.

2022 m. Asociacija gavo 54 (2021 m. – 78) raštus įvairiais klausimais – daugiausia atsakymai į pateiktus institucijoms pasiūlymus dėl teisės aktų projektų ir prašymai pareikšti nuomonę teisės aktų projektams.

LKVA įvairiais klausimais paruošė 66 raštus (2021m. – 79). Dažniausiai tai LKVA išvados, nuomonė ar pasiūlymai dėl teisės aktų projektų, pvz., KTK projekto tolimojo susisiekimo klausimu – 10 vnt., iš jų 4 bendri su LINAVA, dėl LTSA paskelbto konkurso – 3. Buvo paruošta po 2 raštus dėl DK 144 str. (kilnojamas priedas), transporto pritaikymo neįgaliesiems, vairuotojų trūkumo, funikulierių ir lyninių keltuvų įtraukimo į viešojo transporto sistemą, dėl perkėlos pirmenybės viešajam transportui ir kt.

Visi siunčiami ir gaunami raštai yra LKVA interneto svetainės puslapyje Nariams⁸.

Kita veikla.

Nuo 2020 m. liepos LKVA pastangomis, Asociacija įgijo teisę teikti tarpininkavimus Baltarusijos ambasadai dėl vizų vairuotojams išdavimo. 2022 metais LKVA tarpininkavo dėl 4 LKVA vežėjams dirbančių vairuotojų vizų (2021 m. – 14).

⁶ Visi pranešimai spaudai LKVA svetainėje - <https://www.lkva-asociacija.lt/pranesimai-spaudai/>

⁷ Pvz., buvo publikuoti straipsniai skirti Plungės, Kuršėnų, Jonavos, Raseinių autobusų parkų veiklos klausimais.

⁸ <https://www.lkva-asociacija.lt/nariams/>

IV. SVARBIAUSI 2022 METAIS NAGRINĖTI KLAUSIMAI

1. Tolimasis susisiekimas. 2022 metais, kaip ir 2021 metais daugiausia dėmesio buvo skirta tolimojo susisiekimo pertvarkos klausimams. Visų keleivių vežėjų, LKVA, LINAVA ir Savivaldybių asociacijų pastangomis buvo pasiekti kompromisiniai sprendimai su Susisiekimo ministerija, kurie įtvirtinti Seimo patvirtintose KTK pataisose⁹.

Kompromisiniais sprendimais pavyko, kiek tai įmanoma, apsaugoti dabartinių vežėjų interesus: suteiktas 18 mėnesių pereinamasis laikotarpis, kurio metu bus galima vežti keleivius tais pačiais maršrutais ir tvarkaraščiais, nereikės derinti esamų tvarkaraščių su autobusų stotimis, nebus reikalaujama pateikti 12 mėnesių garantijos, netaikomas reisų dažnių reikalavimas. Naujų maršrutų trasos negalės būti dubliuojamos daugiau kaip 50 proc. esamų maršrutų trasų. Pailgintas iki 5 metų reikalavimų autobusų stotims įgyvendinimo laikotarpis.

Seimui priėmus šias pataisas, LTSA nutraukė vežėjų parinkimo tolimojo susisiekimo maršrutams konkursą ir panaikino konkurso nuostatus¹⁰.

Tačiau kol kas neparengti ir keleivių vežėjams nežinomi poįstatyminiai teisės aktai (projektai), tokie kaip Autobusų stočių veikos nuostatai, Autobusų stočių darbo reglamentas, tvarkaraščių sudarymo principai ir kriterijai, vežėjų sutarčių su infrastruktūros valdytojais sąlygos, LTSA sutartys su vežėjais, Leidimų išdavimo taisyklės, Keleivių ir bagažo vežimo taisyklės ir kt., todėl dar reikės nemažai pastangų, kad juose nebūtų vežėjams nepalankių veiklos reglamentavimo nuostatų.

Atsižvelgiant į tai, artimiausiu metu reikės sutelkti dėmesį išvados poįstatyminių teisės aktų projektams rengti.

2. Vairuotojų trūkumas. Pasibaigus pandemijai ir pradėjus vežti keleivius įprastu režimu, į keleivių vežimo įmones dėl įvairių priežasčių grįžo ne visi vairuotojai, todėl pasijuto didelis autobusų ir troleibusų vairuotojų trūkumas.

Šiai problemai spręsti buvo paruošti ir valdžios institucijoms pateikti konkretūs pasiūlymai dėl vairuotojų amžiaus jauninimo, profesinio mokymo iškart baigus mokyklą, pasirengimo mokytis vairuoti laikotarpio trumpinimo, ukrainiečių įdarbinimo ir kt.

Be formalaus pasiūlymų pateikimo, LKVA iniciatyva (buvo prašoma sukviesti tarpinstitucinį pasitarimą) Susisiekimo ministerija 2022-09-13 suorganizavo susitikimą su atsakingais ministerijos darbuotojais, kurio metu buvo diskutuojama dėl galimybės mažinti vairuotojų amžių, paprastesnio ukrainiečių įdarbinimo dėl 95 kodo ir kitų ministerijos kompetencijos klausimų.

Asociacijos pastangos šioje srityje kol kas nedavė apčiuopiamų rezultatų, nors ukrainiečių įdarbinimo problemos dalinai yra išsprendusios.

Atsižvelgiant į tai, būtina ir toliau dėti pastangas dėl vairuotojų trūkumo problemų sprendimo būdų.

3. Transporto pritaikymas neįgaliesiems. Kaip minėta anksčiau, susisiekimo ministras patvirtino transporto pritaikymo neįgaliesiems kriterijus, kurie diskutuoti, ypač dėl ketinimų visuose tarpmiestiniuose autobusuose įrengti stacionarias vietas neįgaliųjų vežimėliams tvirtinti ir lifthus jiems į saloną įkelti. Kriterijuose neliko net ir suderintų su neįgaliųjų organizacijomis pasiūlymų, pvz., dėl galimybės priimti su visomis suinteresuotomis pusėmis suderintus kitokius alternatyvius ir inovatyvius pritaikymo sprendimus, neliko ir nuostatų dėl galimybės pritaikyti dalį turimo transporto keleiviams su vežimėliais ar suteikti pervežimo paslaugas maršruto trasoje su specialiai tam pritaikytais automobiliais. Tai buvo įrašyta pirminiame pačios ministerijos parengtame kriterijų projekte, vėliau tai siūlė ir Asociacija. Bet buvo atmesti ne tik šie, bet ir kiti pasiūlymai, pvz., dėl vietų skaičiaus - 1 ar 2 - pagal tr. priemonių ilgį. Taip pat diskutuotinas įpareigojimas per išorėje įrengtus garsiakalbius skelbti informaciją apie maršrutą ir jo kryptį, nors šiuo metu yra kitų inovatyvių

⁹ Lietuvos Respublikos Kelių transporto kodekso 8¹, 11, 17¹, 18, 18² straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 18² straipsniu įstatymas Nr. XIV-1827, 2023-03-23.

¹⁰ LTSA 2023 m. balandžio 7 d. įsakymas Nr. 2BE-74 „Dėl Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. 2BE-346 „Dėl Vežėjų įtraukimo į potencialių vežėjų sąrašą atrankos ir Potencialių vežėjų parinkimo vežti keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“

sprendimui, pvz. mobilios programėlės, kurių pagalba tokia informacija gali būti pateikiama laukiantiems keleiviams. Taip pat nieko nekalbama (nors buvo ne kartą apie tai kalbėta ir ministerija tai svarstė) apie paramą transporto priemonių pritaikymui neįgaliesiems.

Atsižvelgiant į tai, tikslinga atnaujinti diskusijas su institucijomis dėl pritaikymo kriterijų įgyvendinimo praktinių, teisinių ir finansinių aspektų.

4. Žaliasis kursas. 2022 metų viduryje buvo pradėtos formuoti paramos priemonės, skirtos atnaujinti viešojo transporto priemonės, įsigyjant naujas, alternatyviais degalais varomas. Susiformavo du priemonių paketai, vienas - skirtas 18 savivaldybių (160 mln. Eur), turinčių darnaus judumo planus, kitas – skirtas 42 likusioms savivaldybėms (75 mln. Eur, dabar liko 66 mln. Eur). Vyko vieši svarstymai dėl degalų – elektra, vandenilis ir/ar biodujos (Susiekimo ministerija pirmenybę teikia elektrai ir vandeniliui), dėl finansavimo intensyvumo (šiuo metu priimti sprendimai kompensuoti tik kainų skirtumą), tačiau konstruktyviai sprendžiami klausimai dėl viešųjų paslaugų sutarties įgijimo būdų – konkursas ar tiesioginė sutartis. Tikimasi finansavimo aprašus paskelbti artimiausiu metu.

Asociacija sieks, kad būtų galimas didesnis varančių transporto priemonės degalų pasirinkimas (elektra, vandenilis ir biometanas), kad būtų nustatytas kuo didesnis finansavimo intensyvumas, kad paramos priemonės būtų skirtos atnaujinti įsigyjant ir tarpmiestinius autobusus.

5. Funikulieriai ir lyniniai keltuvai. Asociacijos nariai kelia klausimą dėl netradicinių transporto priemonių, tokių kaip funikulieriai ir lyniniai keltuvai įtraukimo į viešojo transporto sistemą. Šiuo metu galiojančiais teisės aktais nustatyta, kad keleiviai reguliariais reisais gali būti vežami tik autobusais, troleibusais ir maršrutiniais taksi.

Yra paruošti ir susisiekimo ministerijai pateikti teisės aktų pakeitimai, gautas sąlyginis Savivaldybių asociacijos pritarimas, tačiau Susisiekimo ministerija šio klausimo nepriėmė, todėl jį būtina aktualizuoti ir suteikti pastangas šios logiškos idėjos realizavimui.

6. Kiti nagrinėti klausimai.

- dėl priedo už kilnojamo darbo pobūdį,
- dėl transporto lengvatų moksleiviams tolimajame susisiekime ir traukiniuose,
- dėl mobilumo paketo,
- dėl autobusų stočių statuso,
- dėl pirmenybės keltis per Kuršių marias, rekonstruoti privažiavimo kelius prie Smiltynės perkėlos,
- dėl vieningo transporto lengvatos turėtojo pažymėjimo,
- kiti aktualūs klausimai.

V. PRIORITETINIAI 2023 METŲ DARBAI.

1. ***Tolimasis susisiekimas*** – dalyvavimas poįstatyminių teisės aktų teisėkūros procese.
2. ***Vairuotojų trūkumas*** – problemos sprendimo būdų paieška ir jų įgyvendinimas.
3. ***Transporto pritaikymas spec. poreikių turintiems keleiviams*** - atnaujinti diskusijas su institucijomis dėl pritaikymo kriterijų įgyvendinimo praktinių, teisinių ir finansinių aspektų.

4. ***Netradicinių transporto priemonių įtraukimas į viešojo transporto sistemą*** – funikulieriai, lyniniai keltuvai, dalinimosi procese dalyvaujančių transporto priemonių, pvz., paspirtukų, dviračių, motorolerių, elektra varomų lengvųjų automobilių ir pan.

5. ***Viešojo transporto priemonių atnaujinimas*** – didesnis finansavimo intensyvumas, parama ir įsigyjant biometanu varomas tr. priemonės, parama ir varomų ekologiškais degalais tarpmiestinių autobusų atnaujinimui.

6. ***Kelių rinkliava (e-tlling)*** – siekti, kad šia rinkliava nebūtų taikoma viešojo transporto ir / ar aukščiausius Euro standartus atitinkantiems autobusams.

7. ***Nepatenkinama kelių būklė ir priežiūra*** - visi keliai, kuriais vyksta reguliarus susisiekimas, turi būti išasfaltuoti, tinkamai prižiūrimi ir tvarkomi ištisus metus.

VI. PASIŪLYMAI DĖL ASOCIACIJOS DARBO GERINIMO.

Pagal šioje veiklos ataskaitoje pateiktą informaciją, galima daryti išvadą, kad Asociacijos veikla 2022 m. buvo aktyvi ir konstruktyvi tik 1-3 pačiais svarbiausiais klausimais, šiose srityse asociacija buvo pastebima viešojoje erdvėje ir keleivių vežėjų tarpe.

Tačiau stebimas dėmesio trūkumas vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo ir mažesnių įmonių veiklos problematikos klausimais, skirtingų keleivinio transporto rūšių sąveikavimo srityje, taip pat atkreipiamas dėmesys, kad per mažai išnaudojama narystė Lietuvos pramoninkų konfederacijoje Asociacijos išsikeltiems tikslams ar uždaviniams pasiekti.

Atsižvelgiant į tai, būtų **tikslinga surengti atvirą visų narių diskusiją dėl Asociacijos darbo gerinimo.**

Prezidentas

Gintaras Nakutis